

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ЗА РАХУНОК ОПТИМІЗАЦІЇ ВИТРАТ

Сучасні логістичні системи (ЛС), функціональність яких включає процеси кругообігу матеріальних ресурсів, сьогодні є досить складними. Вони характеризується багатьма економічними агентами і посередниками, розташованими в різних регіонах та на великих відстанях один від одного, та певними відмінностями у вимогах замовників. В умовах сьогодення логістичні процеси (ЛП) здійснюються не тільки всередині окремо взятого незалежного підприємства, але також і зовні, в інших подібних структурах, розташованих в різних місцях розглянутого економічного регіону (країни), що визначає складність їх організації.

Пономарьова Ю. В. у своїй роботі [1] відмічає, що застосування оптимальної ЛС дозволяє не тільки зменшити розмір запасів (до 95 %), терміни доставки товарів (до 45 %) і загальну тривалість виконання замовлення підприємством (до 70 %), але й отримати додаткові вигоди у вигляді збільшення прибутку та зменшення витрат на складські приміщення.

Дослідження показників ефективності ЛС призвело до визначення наступних їх груп: витрати; якість обслуговування споживачів; продуктивність; якість управління активами; якість продукції. Кожен з них оцінює окремий аспект ефективності ЛС. Розрізненість і, навіть, різнонаправленість зазначених показників потребує формулювання інтегрального критерію ефективності ЛС. При цьому такий критерій повинен базуватися на локальних показниках та наступних принципах: певна міра визначеності поведінки ЛС у відповідь на керуючу дію (логістична ентропія); забезпечення узгодженості матеріальних, фінансових та інформаційних потоків; забезпечення єдиного логістичного потоку; забезпечення ліквідності ЛС.

Логістичні витрати на практиці займають одне з перших місць у ієрархії витрат підприємства, поступаючись тільки витратам на сировину та матеріали, які задіяні у промисловій діяльності (або - витратам на собівартість реалізованої продукції в комерційній діяльності). Як зазначають науковці [2], найбільшу частку в логістичних витратах займають витрати на управління запасами (до 40 %), транспортні витрати (до 35 %) та витрати на адміністративно-управлінські функції (до 14 %).

Зазначимо, що управління запасами (УЗ) посідає центральне місце у структурі ЛС. І в цьому сенсі важливим є політика підприємства у сфері УЗ, яка є частиною загальної політики управління оборотними активами підприємства. Така орієнтація діяльності підприємства в сфері УЗ оптимізує загальний розмір та структуру запасів виробництва, дозволяє мінімізувати витрати на обслуговування та організувати ефективний контроль за рухом

¹ доцент кафедри ЕІБ, ДДУВС, к. т. н.

² старший викладач кафедри ЕІБ, ДДУВС, к. т. н.

запасів. Разом з тим, внаслідок такої політики знижується собівартість продукції та підвищується конкурентоспроможність підприємства.

Побудова системи УЗ на основі логістичного підходу забезпечує єдність матеріального, фінансового і інформаційного потоків та дозволяє не тільки прискорити реагування на запити споживачів, але й знизити собівартість продукції завдяки оптимізації загального розміру та структури запасів виробництва. На відміну від традиційного підходу, системний підхід дозволяє розглядати ЛС як комплекс взаємопов'язаних структур та виявляти зв'язки між ними. А використання тягнучої та штовхаючої системи управління матеріальними ресурсами дозволяє забезпечити гнучкість виробництва – за рахунок використання централізованих та децентралізованих методів керування підприємством.

Висновки. Підвищення ефективності функціонування ЛС, що поєднує підприємство і його партнерів (постачальників та посередників), можливість виконання зобов'язань з постачання з найменшими витратами дозволяє скоротити обсяги запасів і, відповідно, витрати, пов'язані з їхнім збереженням і поповненням. Ефективна ЛС дозволяє будувати тісні взаємозв'язки між внутрішніми і зовнішніми функціональними підрозділами підприємства, посередниками, споживачами готової продукції і постачальниками ресурсів. Таке об'єднання різних систем та структур у єдину ЛС дозволяє підприємствам налагодити міцні відносини з постачальниками, посередниками та споживачами - задля проявлення синергетичного ефекту.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Пономарьова Ю. В., Логістика: навчальний посібник. Вид. 2-ге., перероб. та доп. Київ.: Центр навчальної літератури. 2005. 328 с.
2. Карвовський Я., Блонський К. Логістика в управлінні стосунками з клієнтами. Вісн. нац. ун-ту "Львів. політехніка". Логістика. 2006. №552. С. 35–39.